

Hamupipókeleány

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember. De az olyan szegény volt, mint a templom egere, csak úgy élt egyik napról a másikra a jányával, mert a felesége már azelőtt régen meghalt. Ez a szegény ember kenyeret akart egyszer sütni. Be is fűtötte már a kemencét, de nem volt szénvonó lapátja, amivel a zsarátnokot kihúzta volna a kemencéből. Átküldte a lányát a szomszédba, hogy kérjen kölcsön egyet. A szomszédjában egy özvegyasszony lakott, annak is volt egy csúnya szeplős lánya, aki nem kellett az ördögnek se. Azt mondja ez az özvegyasszony a lánynak:

– Mondd meg apádnak, vegyék el engem feleségül, majd lesz szénvonó lapátja! – azért csak odaadta a szénvonó lapátot.

Kidagasztja a szegény ember a tésztát, de megint nem volt szakajtója, akibe a kenyeret beleszakajtott volna. Megint csak átküldi a lányát a szomszédba, hogy kérjen kölcsön egy szakajtót. Adott is az asszony, de azt mondta a lánynak:

– Mondd meg apádnak, vegyék el engem feleségül, majd lesz szakajtója!

Itt a szegény ember behányná már a kiszakajtott kenyeret a kemencébe, de megint nincs kenyérhányó lapátja. Átküldi hát a lányát újra, hogy adjék még egy kenyérhányó lapátot kölcsön. Adott is az özvegyasszony, de azt mondta a lánynak:

– Mondd meg apádnak, vegyék el engem feleségül, majd lesz kenyérhányó lapátja is!

Itt a szegény ember egyet gondolt, elvette az asszonyt feleségül. Lett aztán szénvonó lapátja is, szakajtója is, kenyérhányó lapátja is, de odalett a házi békesség. Mert bizony – ahogy szokott történni a világban – a mostohának csak az édes volt az édes, a mostohalánynak meg rosszabb dolga volt mellette a senki kutyájánál. Egész álló nap ki se állt a munkából, mégis mindig piszokmocsok volt a végén. A mostohája örökké sarcolta, örökké rajta járt a nyelve. Ha elment a vásárra, fekete muharkendő, fodros viganó, kamásli járt az édesnek, a mostohának meg koppant a szeme tőle.

Egyszer egy vasárnap elmentek mindnyájan a templomba, csak a szegény mostoha maradt otthon. A mostohája összeöntött egy véka lencsét meg egy véka hamut, hogy válogassa ki a lencsét, míg ők a templomban lesznek, mert ha meg nem lesz, majd ezt meg azt teszi vele, nem jól jár. Itt a szegény lány, ahogy magában maradt, elkezdte a nagy sírást-rívást, micsinálják már ő, mi-

tévő legyék már ő. Ahogy ott rídogál, kezét tördeli, hát egyszer csak megjelenik előtte egy jótevő tündér, azt kérdezi tőle:

– Hát neked, édes lányom, mi a bajod, miért rísz olyan keservesen?

– Hogyne sírnék, hogyne rínek – azt mondja a lány –, mikor az a gonosz mostohám összeöntött egy véka lencsét, meg egy véka hamut, oszt azt hagyta, hogy válogassam ki belőle, míg ők a templomban lesznek, mert máskülönben végire jár az életemnek.

– Sohase búsulj azon olyan nagyon, édes lányom, csak te öltözz fel, oszt eredj a templomba, majd kiválogatom én, míg te odaleszel!

Felöltöztette a lányt gyönyörűséges szép ezüstruhába, oszt megmondta neki, hogy majd ha az istentiszteletnek vége lesz, ne várja be az éneklés végét, hamarabb jöjjék ki, mint a többiek. Mikor pedig a templom ajtaján kilép, azt mondja magába: „Köd előttem, köd utánam, engem senki se lássék!”

A lány meg is ígérte, hogy mindent úgy tesz, ahogy a jótevő tündér hagyta. Itt, lelke teremtette, bemegy a széplány a templomba az ezüstruhában, leül a szélső székre, kiveszi az ezüst fedelű imádságos könyvet, elkezd imádkozni. Beszélhetett ott aztán többet a pap akármiről, senki se hallgatott rá, csak a szépséges széplányt nézte mindenki. Éppen a királyfi is ott volt a templomban. Ahogy meglátta a korból, mindjárt elnyomult a szíve érte, nyomázkodott is a lány felé, de senki sem tudta megmondani, kicsoda, micsoda. Mikor pedig kijött a templomajtón, köd előttem, köd utánam, úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Akkorára már tisztára ki volt válogatva a lencse a hamuból. Jönnek haza a többiek is a templomból. A mostohája egyenesen nekiállott.

– No, te loncsos, no, te condra, no, te lompos kutya, megtetted-e, amit rád bízam? Bezzeg, ha láttad volna, volt most a templomban egy gyönyörűséges szép kisasszony földig érő ezüstruhában, az volt csak a szép, nem olyan cafatos, mint te.

Azt mondja erre a lány:

– Hej, láttam én azt, láttam én azt!

– Honnan láttad volna te azt, te semmirevaló?

– A ganajdombról! – azt mondja a lány.

– Eredj, te vén disznó – azt mondja az urának –, hányd szét mindjárt azt a ganajdombot, hogy ne álhassék rá többet ez a gyalázatos!

Más vasárnapra már egy véka kását vegyített össze egy véka lencsével, hogy szedje ki belőle, míg a templomban lesznek, mert különben csúnyát lát. Itt a szegény lány, hogy magában maradt, csak elfakadt sírva, mitévő legyék már ő, mi lesz már őbelőle, ha nem teljesíti, amit a mostohája parancsolt. De me-

gint megjelent neki a jótevő tündér, aki magára vállalta, hogy majd kiszemeli ő a lencsét, csak menjék el bátran a templomba. Most már tiszta színarany ruhába öltöztette, oszt jól a lelkére kötötte, hogy csak úgy tegyék, mint más-kor. A lány úgyis tett. A királyfinak meg hétszerte jobban megtetszett az aranyruhában, de templom után megint hiába sietett ki utána, mert a lánynak a templom ajtaja előtt, köd előttem, köd utánam, egyszerre nyoma veszett. Mikorára kijöttek a templomból, a lencse egy szemig ki volt tisztítva a kásából. A mostoha megint csak ott kezdte, ahol másszor elhagyta.

– No, te rongyos, no, te mocskos, no, te ilyen, no, te olyan, hát mit csináltál, míg mink a templomban voltunk? Bezzeg, ha láttad volna, ott volt a templomban megint az a szép hercegkisasszony színarany ruhában, nem olyan condra volt az, mint te.

Azt mondja erre a lány:

– Hej, láttam én azt, láttam én azt.

– Ugyan már, honnan láttad volna te azt, te semmirevaló?

– A kapufélfáról.

– Eredj, te vén disznó, szedd szét rögtön azt a kaput, hogy ne állhassék rá többet ez a gyalázatos életű!

A harmadik vasárnap már mákot öntött neki össze lencsével, hogy abból válogassa ki, míg ők a templomban lesznek. A szegény lány megint csak elkezdte a nagy sírást. Hogy válogassa ő ki a lencsét a mákból az alatt a kis idő alatt, míg a többiek a templomban lesznek. De a jótevő tündér ismét kisegítette, mint már kétszer. Felöltöztette, most már gyémántruhába, oszt elküldte a templomba, de jól a lelkére kötötte, hogy úgy vigyázzék, hogy mikor a templom ajtaján kijön, lépjen rá a küszöbre. Mert a királyfi, hogy mindenáron meg akarta tudni a szép lány kilétét, azt gondolta, hogy szurokkal önteti be a templom küszöbjét, hogy így majd ha rálép a lány, beleragad a cipője, arról aztán már megtalálják a viselőjét.

Úgy is volt. A lány mikor kijött a templom ajtaján, rálépett a küszöbre, oszt lemaradt az egyik cipellője a lábáról. Mikorára a többiek kijöttek a templomból, már akkor ő ott ült a lencse mellett, úgy tett, mintha éppen akkor végezte volna be a válogatást. Azt mondja neki a mostohája:

– No, te ronda, no, te cefre, hát mivel tesznyékedted el az időt, míg mink a templomban voltunk? Bezzeg ha láttad volna, megint ott volt a templomban a szép hercegkisasszony, csak úgy seperte a földet utána a gyémántruha, az volt ám a szép lány, nem olyan mint te, te mocskos!

Azt mondja erre a lány:

– Hej, láttam én azt, láttam én azt.

– Honnan láttad volna te azt, te csúf jószág?

– A hidas tetejéről.

– Eredj, te vén disznó, hányd szét mindjárt azt a hidast, hogy ne álhassék rá többet ez a gonosz életű! – Mit volt mit tenni, a szegény embernek még a hidasát is széjjel kellett hányni.

Másnap reggel kihirdetik nagy fennszóval a városban, hogy az a lány, aki ilyen meg ilyen cipőt elveszített, jelentkezék a királyi udvarban, mert azt a királyfi feleségül akarja venni. De bizony nem jelentkezett ott senki. A királyfi nem hagyta annyiban a dolgot, megmondta a felséges apjának, hogy az lesz az ő felesége, akinek a lábára illik a cipellő, vagy senki. Akkor oszténg azt tették, hogy házról házra jártak, ahol eladó lány volt, felpróbálták a lábára a cipőt, kiére illik. Végtére elértek a szegény ember házához is. Ott a gonosz mostoha a kád alá bújtatta a széplányt, az édeslányát meg föllicomázta, hogy majd megtetszik a királyfinak. De bizony nem tetszett az. Fölpróbáltatja a cipellőt is vele, de bizony sehogy se ment a nagy trampli lábára, pedig már megszakadt bele, úgy húzta. Ez se az. Egyszer csak elkezd egy kiskakas kukorékolni az udvaron:

– Kukurikú, a kád alatt a széplány!

– Hess, te kakas, hess, te kakas!

A mostoha elkezdte úzkéni, hajkászni, a kakast. De a kakas nem hagyta magát, fölszállott a kéményre, onnan kiabálta torka szakadtából:

– Kukurikú, a kád alatt a szép lány!

A királyfit gond ülte. Fölfordítják a kádat, hát, lelkem teremtette, csakugyan ott kuporog alatta a széplány. Fölpróbálják a lábára a cipellőt, hát úgy ráillett, mintha egyenesen onnan nőtt volna ki. A királyfi majd kiugrott a bőriből örömeiben, átölelte a lányt, oszt azt mondta neki:

– Te az enyém, én a tied, ásó-kapa se választ el egymástól.

Azontésten mindjárt meg is ülték a fene nagy lakodalmat. Most is élnek, ha meg nem haltak.